

„Novice“ le-to reč kaj pojasnijo in kako bi se utegnilo pomagati. Končevaje še to vprašanje pridenemo: V naši okolici je pri goveji živini skor vsaka bolezen „vovčec“ (volčec). Vračijo ga večidel z volčjim mesom, da ž njim ali živinče pokadé ali pa mu ga vžiti dajo. Skor pri vsaki hiši imajo omenjeno prekajeno meso, pošlo ne bo kmali, ker imamo mnogo tistih debeloglavih gostov, kateri hodijo prežat, kje bi se kaka ovčica zajela. — Kaj pravite, je li to res koristen lek ali prazna vera?

Dostavek vredništva. Radi Vam odgovorimo na vprašanje Vaše; al žal nam je, da zadeva ravno tako bolezen, kateri zdravnik ne more pomagati z enim in gotovim zdravilom. Dobro sicer vsi zdravniki poznajo slajnico (Lecksucht), to je, tisto bolezen, pri kateri goveda, še najbolj pa krave, ližejo, grizejo ali celó žrejo nenavadne, mnogokrat ostudne stvari. Al vzroki so mnogoteri in večkrat zeló skriti. Res je, da kislina, izpridena, izmočena, izparjena klaja, suha ali frišna, je največkrat kriva te bolezni in da v mokrih letinah je najbolj navadna. Pri Vas — pravite — da ni tega. Tedaj je treba slediti po družih vzrokih; ti pa so: če živina ne dobiva zadostne klaje, — če se ne poklada lepo po redu, — če hlev ni snažen in je soparen, in zlasti, če je posoda nečedna, če so slabi, žlebovi ali trogi nečedni, da ostaja piča (klaja) v njih kislina. To vse napravi v želodcu živinskem kislino, zgago — in to jo žene, da sega potem po tacihi stvaréh, s katerimi si želi krotiti želodčevo kislino. Gotovo je pa tudi, da eno sljavo govedo naredi več družih sljavih, ki jo posnemajo v tem početju. Zato je treba, da gospodar pravi sled bolezni zadene in da odvrne to ali uno, kar dela to napako, pa tudi loči sljavo živino od zdrave, da ne posnema tovaršice svoje v tej napaki. — Zdravila pa so: grenjke zeliša in korenine, kakor encijan in kalmež, v prah (štupo) zmlete, pa pomešane s pepélom in kuhinsko soljo, tudi s potašeljno je dobro mešati omenjene grenke reči, ali pa s sajami. Če je bolezen nastopila višo stopnjo, daj kravo mesarju, dokler je meso še za rabo. — Kostolomnica je večkrat le nasledek slajnice. — Volčec (ovčec) pa je kakor sajovec le prazno ime, s katerim od nekdanj kmetje zaznamovajo skor vsako bolezen, čeravno bolezen bolezni ni podobna. Stari naši (se vé da nevedni) očaki so si mislili menda, da mladi volkovi (volčiči) rijejo po životu živinčetovem, čeravno še nikdar nobenega niso izvlekli iz živinčeta. Al ljudem ni zameriti, da v nevednosti zdravniški niso še storili stopnje naprej od Adamovih časov. Stari očetje so dajali volčjega mesa živinčetom ali ž njim jih kadili, za njim pa ravnaše danda našnji prav tako njih sinovi, ki bi se raje dali ob glavo djati kakor da bi opustili prazne vraže, kakor je volčec, kakor je môra in sto družih babjih ver. Naloga pametnih mož je, da nevednemu ljudstvu razjasnujejo te reči, da se tako na tej poti širi tudi omika med ljudstvom. Prosimo Vas tedaj, prečastiti domoljub, da nam v svoji okolici pomagate tudi o tem.

O goveji kugi.

Na Hrvaškem in v Slavonii je bil stan goveje kuge po poslednjem naznanilu c. kr. deželne general-komande in kr. namestništva zagrebškega ta-le: V Požeški je kuga potihnila; prikazala pa se je v Jakšiču v požeški županiji, kjer je zbolelo 7 goved; 4 jih je poginilo, troje še bolnih ostalo. Tudi v mestu Križevcu in v Zagrebu se je prikazala, pa so jo brž zadušili. — Dosihmal (28. maja) je provincialna Hrvaška in Slavenska zgubila v vsem skupaj 5.983 goved, — vojaška granica pa 24.028, kjer v celi

zgornji granici, razun gradiskanske polkovine, ni več goveje kuge. — Tudi iz bližnje Bosne se slišijo veselejše novice; sèm ter tje sicer še plane na kviško pa ni več tako huda; mnogo goved preboli.

Tudi na Primorskem, kjer se je poslednji čas goveja kuga v Hrušici blizo notranjske naše Bistrice prikazala, je izginila 13. dné u. m.

Oglas svilorejcem

okolice ljubljanske in na Gorenškem.

Po sporočilu kmetijske družbe je gosp. dr. Orel, skušeni svilorejec in c. k. notár v Ljubljani, za Ljubljano, okolico njeno in za gorensko stran, prevzel nalogo, da ogleda svilne (židne) črviče: ali so zdravi ali ne, in da to po željah c. k. ministerstva potem naznani kmetijski družbi. Da pa gosp. doktor more to storiti, je treba, da mu z besedo ali v frankiranih pismih vsak, kdor kaj več črvičev ima, to ob pravem času na znanje dá, da jih more gledat priti. Tak ogled je na korist svilorejcem, ako se skažejo črviči zdravi.

Ker je celó ministerstvo kupčijstva obrnilo pozornost laških svilorejcev na našo deželo, je pač želeli, da bi bili prav srečni letos v pridelku zdravem.

Odbor c. k. kmetijske družbe kranjske.

Dve gospodarski novici.

Kdor hoče viditi svilne črviče, ki prav veselo in čvrsto živijo pod milim (prostim) nebom na murbah, naj jih pride gledat na vrt kmetijske družbe na Poljanah v Ljubljani. Danes (6. junija) so 11 dni stari; prestali so dozdej prav dobro mrzlo sapo in dež, ki je bil konec preteklega mesca. Da bi jih le tiči ne zobali!

Kdor pride to znamenitost gledat, naj ogleda še norvegiško rž (Norwegisches Korn); javalne vidi tako lepo rž še kje drugod.

Vrtnar družbeni Nastrán bo rad pokazal vsakemu vse.

Slovensko slovstvo.

* *Cvetje iz domačih in tujih logov.* Izdaja A. Janežić v Celovcu. Ravnokar je prišel na svetlo 21. vezek, ki obsega konec mične jugoslavenske povestice „Agapije“ iz češčine po Pr. Chocholovšku lepo poslovenjene, in s katerim je dovršena 3. šestka „Cvetja“. Slavno vredništvo „Glasnika“ naznanja v poslednjem listu svojem, da je 3. šestka štela 560 naročnikov in brž ko ne bode s 4. šestko, ki se prične mesca oktobra, nehalo „Cvetje“ — zakaj? nam ne pové. Ker število naročnikov ni ravno majhno (če tudi bi moralo dosti večé biti in bi se razun mlajše duhovščine in dijaške mladine mu spodobilo več družih narodnjakov naročnikov) in ker gotovo marljivih pisateljev ne manjka, da bi zatega del nehalo „Cvetje“, je morebiti njegovemu prestandku to vzrok, da nevtrudljivi gosp. Janežić hoče „Matici slovenski“ v prihodnje prepustiti to nalogo, ki jo je „Cvetje“ saj na lepoznanškem polji dosihmal hvalvredno spolnovalo. Ta ali una pot: to je vse eno, da se le bogatí književnost naša. Ako Bog dá, začne h koncu tega leta „Matica“ delavnost svojo. — Kdor želi vseh vezkov „Cvetja“ ali posamnih v njem natisnjenih del, dobí jih še naprodaj pri vredništvu „Slov. Glasnika“ v Celovcu in po bukvarnicah. Sezíte po njih, katerim ni domoljubje samo prazna beseda, ktera je res dober kup!